

## Isten akaratának szolgálatában

Időpont: 1961. január 15. Vízkereszt utáni 2. vasárnap

Helyszín: Győr - Nádorváros

Oltári ige: Zsid 13,20-21.

Igehirdetési alapige: Máté 5,17-19.

Énekek: 363; 760.

*Ne gondoljátok, hogy jöttem a törvénynek vagy a prófétáknak eltörlésére. Nem jöttem, hogy eltöröljem, hanem inkább, hogy betöltssem.*

*Mert bizony mondom néktek, míg az ég és a föld elmúlik, a törvényből egy jóta vagy egyetlen pontocska el nem múlik, amíg minden be nem teljesedik.*

*Valaki azért csak egyet is megront e legkisebb parancsolatok közül és úgy tanítja az embereket, a mennyeknek országában a legkisebb lészen; valaki pedig cselekszi és úgy tanít, az a mennyeknek országában nagy lészen.*

**Ima:** Atyánk! Köszönjük Neked, hogy a Te szent Fiadat, a mi jó Pásztorunkat halálra adtad érettünk, tévelygő juhaidért. Óh, bárcsak észre térítene bennünket e halálos áldozat! Kérünk, jelentsd ki nekünk nemcsak akaratodat, hanem azt is, ami kedves Előtted! Úgy szeretnénk mi nem csak parancsodnak engedelmeskedni, hanem tetszésedre is cselekedni. Kérünk, tégy bennünket készségessé minden jóra a Jézus Krisztus által, aki Veled együtt dicsőségben uralkodik örökkön-örökké.

Ámen.

Vízkereszt ünnepkörének központi gondolata Isten dicsősége. Erről szólt a múlt vasárnapra kirendelt Ige. Mi az ember feladata Isten dicsőségének szolgálatában? Erről beszéltünk a múlt vasárnapon. Két képet használt Jézus: keresztyén embernek sónak és világosságnak kell lenni e világban. Most ennek folytatásaképpen arról beszél, hogy Isten dicsőségét az Ő akaratának engedelmeskedő emberek szolgálják.

Legelőször is azt kell világosan meglátnunk, hogy Isten akaratát nem személyes akarat. Bár Ő fenség, akit senki és semmi nem korlátozhat, velünk is tökéletesen szabad – akaratát mégsem szeszélyes, önkényes, hanem tervszerű akarat. Ugyanis Istennek terve van ezzel a világgal. Terve ezzel az esztendővel, a mai nappal és ezzel az istentisztelettel is. Ha e világnak minden okos embere összedugná is a fejét, összeszedné minden tudományát, szervező erejét és képzelő művészetét s úgy próbálna kiagyalni valami tervet az esztendő, vagy a mai nap számára, az mind semmi volna ahhoz képest, amit Isten gondolt ki az ember, a világ számára. Az a terv, amit Isten tervelt és gondolt ki, a lehető legjobb, legszebb. Csak a lehető legjobb? Hogyan? Hát Isten tervének van olyan akadály, amiért a helyes és jó elgondolását végrehajtani nem képes? Igen, van – az ember! Ha Isten úgy tervezhetné meg akaratát, hogy nem kellene más tényezővel számolnia, csak önmagával és az angyalokkal, azok szolgálatkész engedelmisségével, akkor mindaz, amit Isten e világ számára kigondolt és elképzelt, az a legjobb terv lenne. Csakhogy Istennek számolnia kell az emberrel. Nem akarja az emberre ráerőszakolni az Ő akaratát. Az embert erkölcsi lénynek és nem gépnek teremtette. Istennek számolnia kell tehát azzal, hogy az ember befolyásolja tervének megvalósítását. Az ember nem használja a tervnek, nem javítja rajta, hanem mindent elront. Beleszól Isten tervébe ostoba kritikájával és elgondolásával, a kényelmével, lustaságával, bűneivel. Ezért kell azt mondani, hogy mind, amit Isten eltervez e világ, az esztendő, a mai nap s ez istentisztelet felől, csak a lehető legjobb e világon. Az adott helyzetben az adott lehetőségek között ez a legjobb.

Isten terve nem általános elv, hanem vezetés is. Nem csupán általános, nagyvonalú, súlyos, elvi kijelentés. Mindenki, aki egy kicsit foglalkozik az építkezéssel, tudja, hogy a mérnök elkészíti a nagyvonalú tervet, melyből már sok minden látszik az épület beosztásából, de el kell készítenie a pallértervet is, melyben minden egészen aprólékosan ki van dolgozva azért, hogy az egyszerű kőműves ember kezébe is oda lehessen adni, kiismerje magát rajta s valóra tudja váltani a mérnöki tervet.

Isten akarata, terve is egy ilyen aprólékos pallérterv, amelyben minden betű fontos, egyetlen joga, egy kis pontocska sem hiányzik belőle, mert különben nem lenne művészi alkotás, hanem selejt.

Önkéntelenül felmerül ezek után az a kérdés: ha Istennek olyan csodálatos terve van az esztendővel, a mai nappal és életünkkel, akkor számomra döntő jelentőségű az, hogy miképpen ismerhetem és tudhatom meg Istennek azt az akaratát? Ha nem tudom, nem ismerem Istennek ezt a tervét, akkor hiába van bennem a szolgálatkészség, hogy itt vagyok Uram! – ismeret nélkül minden jó szándékom hiábavaló! Itt kezdődik minden. Nem állhatok addig Isten szolgálatába, dicsőségén nem munkálkodhatom addig, míg Isten terve a legapróbb részleteiben is világossá nem válik számomra.

Erről beszél nekünk a mai ige. Jézus Krisztus bizonyítást tesz benne arról, hogyan ismerte meg ő Isten akaratát és az ember, te és én is, hogyan ismerhetjük meg Isten tervét a legaprólékosabb részleteiben is.

### 1. Igéből, a kijelentett írásból!

Ezt az Igét nagy általánosságban, bizonyos tekintetben félre szokták magyarázni. Azt hiszik, hogy Jézus a törvényhez való viszonyát akarja tisztázni benne. Jézusnak a törvényhez való viszonyát ugyanis meg lehetett kérdőjelezni. Egyes törvényről olyan volt a felfogása, hogy az írástudók számára megbotránczó volt. Például a szombatnap megünnepléséről, a böjtről, mosakodásról voltak olyan kijelentései, melyek az írástudókat megbotránczóztatták, melyeket csak fejcsóválva tudtak tudomásul venni a hagyomány képviselői. Itt tisztázni akarja a kérdést: „*Nem jöttem, hogy eltöröljem, hanem inkább, hogy betöltsen.*” Ezt látszik igazolni az is, hogy ezután a szakasz után jön a hegyi beszédben a tízparancsolat magyarázása. Mindez azt mutatja, hogy ő nem a törvény ellen van, hanem a törvény pártján áll. Nem azért jött, hogy a törvényt eltörölje, hanem hogy a törvényt betöltsen. Sőt, Ő sokkal szigorúbban magyarázza a törvényt, mint kortársai.

Mindez igazság, de csak részigazság. Jézus Krisztus ebben a szakaszban nemcsak a törvényről beszél, hanem a törvényről és a prófétákról. Jézus korában ez a kifejezés az egész bibliát, a teljes írást jelentette. Jézus tehát az egész bibliáról, a bibliához való viszonyáról akar bizonyítást tenni és nemcsak annak egy részéről, a törvényről.

Mit mond Jézus a bibliáról? Azt mondja: én azért jöttem, hogy betöltsen. Jézus úgy látja, hogy az ember Isten akaratát a bibliából, a törvényből, a prófétákból, az írásból találhatja meg. Jézus itt nem csak elvi tanítást ad, hanem bizonyítást is tesz. Álljunk meg itt egy pillanatra! Jézusnak is úgy kellett Isten akaratát megkeresni és megtalálni. Ez is az Ő emberi állapotához, az Ő megüresedett voltához tartozott. Neki sem volt külön bejárata az Atyához, mikor itt járt a földön, nem ült Isten tanácsában, Istennek a tervéről való kijelentése nem lett különleges módon az övé. Isten akaratát neki is véres verítéssel, alázatos könyörgéssel kellett megkeresni az írás lapjai és betűi között. Csak így érti meg az ember, miért van az annyiszor megírva: „*azért kell*

*mindennek megtörténnie, hogy beteljesedjék az írás!* Számára az volt a döntő, életének legapróbb eseményeiben is, hogy mi van megírva. Számára nem az volt a fontos, hogy Mária és József mit tart helyesnek. Szembehelyezkedik velük, mikor haza akarják vinni, hogy ne legyen vándortanítója népének. Nyíltan megmondotta: neki az az anyja és azok a testvérei, akik Isten igéjét hallgatják és megtartják! Neki nem volt fontos az sem, hogy mit mondanak a népnek elöljárói. Miképpen vélekednek azok, akiknek kezében élet és halál hatalma van, neki az a fontos, hogy mit mond Isten.

Aki Máté evangéliumából olvassa el Jézus történetét, rájön arra, hogy jellegzetesen tér vissza benne ez a mondat: „*hogy beteljesedjék az írás*”. Máté elálmélkodva és csodálkozva látja, hogy az írás, a törvény és a próféták mennyire beteljesedett az ő életében és magatartásában.

Ebből következik az, hogy aki Isten akaratának szolgálatába akar állni, annak számára nincs más út Isten parancsoló, vezérlő, kis dolgokban is irányt szabó akaratának megismerésére, mint az írás olvasása és tanulmányozása. Ott találjuk meg jotányi és pontnyi pontossággal Isten tervét és akaratát.

Már ebből, amit most elmondottam, világos az, hogy csak az az ember tudja megtalálni Isten vezérlő akaratát, aki rendszeres keresője Isten akaratának. Nem azok, akik csak ritkán, hébe-korban veszik elő a bibliát, vagy csak akkor, amikor életnek és halálnak, üdvösségnek vagy kárhozatnak nagy kérdése forog kockán, s nem tudják előre vagy hátra menjenek-e. Ilyenkor azután felütik a bibliát és várják Isten feleletét. Én nem mondom, hogy nem felelhet így is Isten, de azt mondom, hogy azok az emberek, akik nem rendszeresen, nem állandóan és mindennap keresik Isten vezérlő akaratát, azok – ha előveszik is a bibliát – rendszerint nem fogják megtalálni, vagy ha megtalálják, nem fogják megérteni, s ha megértik is, nem tudják vállalni Isten útmutatását.

Nem lehet Isten igéjét csak nehéz időkben úgy elővenni, mint valami varázskönyvet. Kritikus, nehéz pillanatokban tanácsot kérni tőle, mint valami jóstól és mikor elmúlik a nehéz idő s nincs semmi baj, akkor félreteszem a bibliát, s azt gondolom, hogy most már a magam eszével és bölcsességével is el tudok igazodni a világ útvesztőjében. Ez nem megy!

Sereg ember panaszkodik keserű szájjal arról: én megkérdeztem, hogy mit szól hozzá Isten és az Igéből jött feleletre építettem rá tervemet, aztán minden visszajáról sült el! Óh, testvérem, ez minden bizonytalansággal volt így, mert csak úgy kapásból akartad elővenni Isten Igéjét s nem volt Isten Igéje neked lábaid szövétneke, ösvényed világossága. Az a pallér, aki nem tartja állandóan kezében a pallértervet s csak úgy magától, a maga feje után akarja megépíteni a rábízott házat, nem fog sikerülni az, amit épített!

a. Egészen világos előttünk az: aki Isten akaratát akarja keresni, annak úgy kell olvasni a bibliát, hogy mindent magára vonatkoztat. Tudom, hogy vannak bibliában tanítói részek, vannak benne ítéletek, melyek valamikor mások felett hangoztak el, de mégis az az igazság, hogy Isten igéjét mindig magamra vonatkoztatva kell olvasnom. Nem azt kell nézni, hogy mit mond Isten igéje a másik embernek, a társadalmi helyzetre, hanem mit mond Isten igéje most nekem. Ha nem így tesszük, ne csodálkozzunk azon, hogy Isten nem szól, és nem felel. Mikor azután mások felfigyelnek az Igére, mint nekik szóló üzenetre és rá merik tenni életüket arra az Igére, mint útmutatásra, akkor csodálkozva nézünk és nem értjük az egészet. Persze, hogy nem értjük. Ezért kell megtanulni: a más által bevett orvosság engem nem gyógyít meg, csak az, amit én veszek be a betegségemben!

b. Azután azt mondja az Ige: aki meg akarja találni Isten vezérlő akaratát, annak meg kell hajolni az írás feltétlen tekintélye előtt. Minden jöta és pont fontos. Egészen a legaprólékosabb részletekig kell engedelmeskednünk. Nem lehet úgy megtalálni Isten vezetését, hogy válogatunk a bibliában. Van, amire azt mondjuk: ez nem fontos, nem lényeges kérdés, ez nem tartozik rám, az a másik a fontos, amit be kell tartanom.

Két nagy kísértésünk van, mikor keressük Isten akaratát, a jöta és a pontocska aprólékosságáig. Az egyik a holt betű szolgálata. Ha a holt betű szolgálatára építem rá életemet, ez annyira megkötöz, hogy elfelejtem a betű mögött a lelket s ebből mindig képmutatás születik.

A másik kísértés az, hogy nem veszem komolyan a betűket, a lényegét keresem, úgy vélem, hogy belső üzenetet, a lelket kell megkeresnem, azt kell elfogadni s annak kell alávetnem magamat. Aki ennek a kísértésnek áldozatául esik, az nem veszi észre, hogy lassacskán valami lelki lazaság lesz úrrá felette. Minden Igére, mely ó-emberünket kemény és szigorú szavakkal akarja öldökölni, mindig azt fogom mondani, ez betű csupán, ez nem lényeg, meg kell keresni a héj mögött magát a lényegét s közben elveszítem a lényegét is. Ez az út a hamis szabadság, a szabadosság útja. Ez az az út, melyről Jézus úgy beszél: „*a betű megöl, a lélek megelevenít*”. Jézus nem köti magát a betűhöz dacára annak, hogy a jöta és a pontocska is fontos volt számára, de kötötte magát a betű mögött levő lényeghez s engedelmeskedett a betű és a pontot diktáló Léleknek.

Szeretnél te is bizonytalansággal e világban, ahol annyi döntésre volna szükség, ráállani valami biztos fundamentomra. Mikor belső szorongással állsz meg kérdések előtt, szeretnél valakihez, mint gyermek atyjához odasimulni, megfogni kezét s rábízni magad akár szürkéségbe vagy ködbe vezet is, abban a bizonyosságban, hogy jól tudja, merre kell menni. Ha szeretnéd e vezetést, akkor keresd az Igéből Isten akaratát.

## 2. A tanításból!

Ebben a felolvasott szakaszban beszél Jézus arról is, hogy nemcsak az ige, hanem a tanítás is fontos. Beszél tanítókról, akik tanítanak minket az igében való tájékozódásra s elmondja, hogy vannak, akik jól és helyesen, s vannak, akik nem jól tanítanak. Vannak, akik megrontják az úgynevezett kisebb parancsolatokat. Hát miért kell az ige mellett tanítás? Tanításra azért van szükség, mert az írásban való tájékozódásnak meg vannak a nagy nehézségei. Nem a kortörténeti adottságokra gondolok elsősorban, hanem gyakorlati kérdésre. Ugyanis én sohasem egyedül olvasom a bibliát. A bibliát mindig hárman olvassuk még akkor is, mikor egymagam vagyok az írás mellett. Hárman olvassuk: én és olvassa velem az ördög, olvassa velem a Szentlélek is. Ketten magyarázzák nekem az írásokat, a gonosz lélek, meg a Szentlélek is magyarázza, tanít engem. Melyikre hallgatok? Sajnos a gonosz lélek biblia magyarázatára többször hallgatunk, mint a Szentlélek tanítására. A gonosz léleknek van egy szövetségese mi bennünk, és ez a mi saját kívánságunk. A gonosz lélek mindig rosszul exegetál, úgy magyarázza a bibliát, amint az az én kívánságomnak megfelel. Jézus Krisztusnak is így magyarázta a pusztában megkísértése alkalmával a Sátán, de Ő átlátott rajta és visszautasította őt. Évának is így magyarázta az Édenkertben. Évát be tudta csapni igemagyarázatával.

Még van valami, ami miatt nem jó tanítás nélkül olvasni az írást, s ez az, hogy az emberben mindig van valami belső bizonytalanság. Legtöbbször feszültség van az Ige és a saját kívánságunk, Isten akaratát és a mi akaratunk között. Ilyenkor azután megzavarunk ilyen kérdések: tényleg ezt az Igét küldi Isten? Tényleg ez az Ő akaratát? Sokszor túlkiabáljuk Istennek halkán szóló beszédét. Jézus Krisztusnak is meg kellett küzdeni a maga akaratával a

Getsemáne-kertben, hogy Isten akaratát el tudja fogadni. Hányszor kapunk mi is az Igéből olyan vezetést s útmutatást, melyhez nem fűlik a fogunk, aztán felütjük itt, felütjük ott az írást, olvasunk itt, olvasunk ott, kikapunk belőle valamit ebből is, abból is, aztán addig válogatunk az írásban, míg az ördög rá nem vezet bennünket egy olyan Igére, amit mi úgy tudunk magyarázni – az ördög sugallatára -, hogy lám, Isten igéje is az én álláspontomon van s azt mondja, hogy ez az Isten akarata! Az az ember, aki úgy ül le, hogy előzőleg megcsinálja tervét, odateszi Isten elé azzal: mit szólsz hozzá Uram?! – s nem nyugszik addig, amíg Isten alá nem írja, mint saját tervét, azt mindig félre fogja vezetni saját bölcsessége. Ezért kell a tanítás, a másik hívő ellenőrzése. Tanítás alatt értjük tehát a lelki testvér segítségét is, akit mellém ad az Atya, akihez elmehetek minden kérdésemmel s kereshetem vele együtt Isten vezetését, akiről tudom, hogy ő is Isten vezetése alatt álló ember s ezért kérhetem, hogy segítsen megtalálni Isten akaratát, szóljon hozzá azokhoz az Igékhez, melyek bennem mozognak és gerjedez tőlük a szívem. Ez a tanítás. Ezt adta nekünk Isten drága ellenőrzőül, szent kontrolul a mi mennyei Atyánk, hogy legyen erőteljesebb a bizonyosságunk abban, hogy ez az az Ige, melyre ráállhatok teljes békességgel.

Nem szabad azonban elfelejtenünk bizonyos dolgokat. Vannak hamis tanítók is, akik – lehet – nem okvetlenül akarnak félrevezetni bennünket, de nem jó tanácsot adnak, hamis próféták. Nem jól tanítanak. Nem felülről való a tanításuk. Pedig lehet, hogy főnről valónak gondolták ők is és mi is. Nem szabad elfelejteni, hogy egy testvér sem dönthet helyettem Isten akaratának megtalálásában. A testvéri közösségben talán hamarabb száll fel a köd és világosodik meg az ég, de dönteni nekem kell és a felelősséget senki sem hordozhatja helyettem.

Aztán azt az Igét sem szabad elfelejteni, 2 Tim 4,3-4-et, melyet Pál apostol mond: *„Mert lesz idő, mikor az egészséges tudományt el nem szenvedik, hanem a saját kívánságaik szerint gyűjtenek magoknak tanítókat, mert viszket a fülök; És az igazságtól elfordítják az ő fülöket, de a mesékhez oda fordulnak”*. Tehát nem szabad, ha Isten akaratát igazán keresem, tanítótól-tanítóhoz szaladni azzal az ürüggyel, hogy nem adott világos tanácsot és addig keresni Isten akaratát, míg valaki olyanra nem találok, aki azt nem mondja: úgy jó, ahogyan te gondold és mondod! Isten akaratának az ilyenén való keresése menthetetlenül zsákutcába juttat.

Nem szabad elfelejteni azt sem, hogy a legnagyobb segítség nem a tanácsadó tanítás, hanem az együtt imádkozás, a közbenjáró imádság! Nem azok segítenek legjobban megtalálni Isten akaratát, akik teljes szívvel és felelősséggel adnak tanácsot és segítenek megtalálni a helyzetben szükséges megoldást, hanem azok, akik letérdelnek, s velem együtt kérik a Szentlélek megvilágosító erejét. Nem emberi bölcsességre van szükségünk, hanem Isten vezetésére.

Azok, akik vállalják a nehéz utat, vállalják Isten akaratának keresésének szolgálatát, azok meglátják, hogy ez az út Isten dicsőségének, az ember boldogságának és üdvösségének útja.

Vállald!  
Ámen.

**Ima:** Urunk Jézus Krisztusunk! Ki azért jöttél e földre, hogy betöltsed a törvényt meg a prófétákat, és aki be is töltöted az írást, akiben az Atyának minden akarata igenné és ámenné lett, nagyon szégyelljük Előtted magunkat mi, akik a törvényt és a prófétákat nem tartottuk be. Szégyelljük magunkat, mert tudjuk, hogy az Atya akaratát úgy kell betölteni itt e földön, mint ahogy az angyalok töltötték be a mennyben, de hol van bennünk az angyalok szolgálatkészsége, öröme, Neked való boldog engedelmissége!

Óh, bocsásd meg Urunk, hogy elfelejtkeztünk arról, hogy a parancs felett nem lehet vitatkozni, annak csak engedelmeskedni lehet. Hányszor mondtuk tervedre, hogy nem jó! Vitába szálltunk Veled és a magunk tervére azt mondtuk, hogy az sokkal jobb, mint a Tied. Bocsásd meg, hogy gonoszok voltunk, ráfoglunk szívünk hamis indulatára, hogy az jobb, mint amit Te akarsz mivelünk. Bocsásd meg, hogy vétkeztünk mindennapi Igéd vezetése ellen s annyi szégyent, gyalázatot hoztunk Te Reád. Kérünk, vezess Urunk, járjon előttünk Igéd felhő és tűzoszlop alakjában. Tűzön, vízen, árkon-bokron át megyünk Veled, mert tudjuk, hogy célba érünk Veled.

Könyörgünk mindazokért, akik tanácstalanságban élnek s most van kimondhatatlan szükségük a Te bölcs tanácsodra. Kérünk, Te vezesd őket, hogy szívükben békesség támadjon Igéd által, szemükben a könny felszáradjon és vigasztalást találjanak.

Könyörgünk különösen egy gyászoló családjáért, mely ezen a napon emlékezik a férj és édesapa elhunytáról. Kérünk, szenteld meg fájalmukat, hogy legyen az vigasztalás fájó szívük számára.

Könyörgünk egy távol, idegenben betegágyon fekvő súlyos beteg testvérünkért. Ha kezünk nem is ér oda hozzá, könyörgő szavunkat nem is hallja, imádságunk Tetőled odatalál, rászáll és megáldja őt. Kérünk, hogy áldd meg mindazokat, akik körülötte, akár mint orvosok a tudománnyal szolgálnak, akár ápoló kezekkel állnak betegágya mellett, hogy ott is, ő általa is bizonyosságtevő szenvedésével és életével is Neked legyen dicsőség a mi Urunk, Jézus Krisztus által.

Ámen.